Räddningstjänsten
Östra Götaland

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND är ett kommunalförbund med fem medlemskommuner: Linköping, Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik och Åtvidaberg. Vi är ungefär 450 medarbetare på 22 platser som ansvarar för räddningstjänstverksamheten i våra fem kommuner.

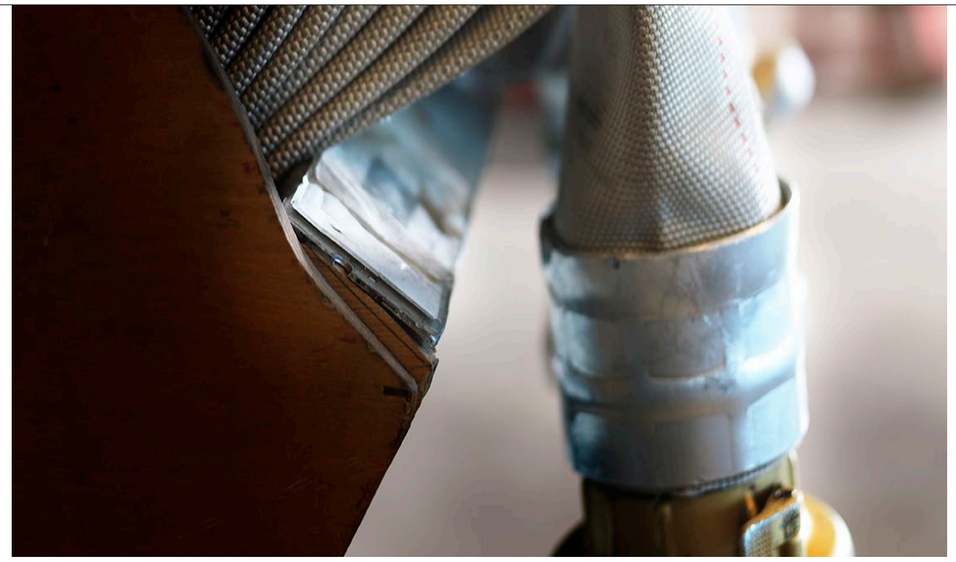

INNEHÅLL

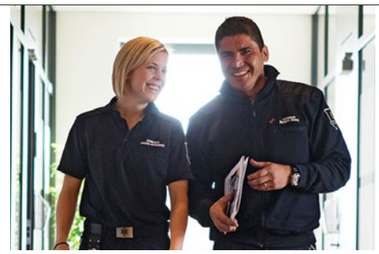

ORDFÖRANDE HAR ORDET 4

FÖRBUNDSDIREKTÖREN HAR ORDET 6

UPPDRAG OCH MÅL 8

ATT STÄRKA ENSKILDA 10

ATT SÄKRA MILJÖER 12

ATT RÄDDA VÄRDEN 14

MEDARBETARE 16

EKONOMISK REDOVISNING 18

FÖRBUNDSDIREKTIONEN OCH REVISIONSBERÄTTELSE 26

ORDFÖRANDE HAR ORDET

2018 – MED SIKTET MOT FRAMTIDEN

DET ÄR DAGS att lägga ännu ett år bakom oss, och när vi blickar tillbaka kan vi göra det med stolthet.

UNDER 2018 har vi fått en ny förbundsdirektör och verksamheten har börjat arbeta aktivt med den åtgärdsplan som blev resultatet av vårt omfattande arbetsmiljöarbete under föregående år. Nya kunskaper, tankar och insikter har lyft verksamheten till en ny nivå och för oss vidare framåt.

VI BÖRJADE 2010 som ett litet kommunalförbund och har med tiden vuxit till att omfatta fem medlemskommuner. Idag har vi samverkansavtal med flera kommuner och under 2018 har vi även förberett samarbete med Västra Sörmlands räddningstjänst som omfattar Vingåkers och Katrineholms kommuner. Vi välkomnar fler medlemmar och samarbetspartners och känner oss trygga i att vi har kapacitet och kompetens för att vara det växande förbund som vi var avsedda att vara.

ÅRET HAR REDAN gjort sig känt för att bli det år då klimat- och miljöfrågorna kom upp på agendan igen. Överallt runt om i världen har människor fått känna på effekterna av det förändrade klimatet, så också vi. Torkan har varit extrem och gett vattenbrist och dåliga skördar såväl som ett stort antal bränder.

VI HAR DELTAGIT i flera insatser på nationell nivå för att rädda liv och värden, men ett av våra viktigaste uppdrag är att se till att olyckan inte sker. Genom vårt förebyggande arbete möter vi människor i deras hem och stöttar personal och elever i våra medlemskommuner med kunskaper som kan rädda liv och förhindra olyckor.

MED HJÄLP AV våra kampanjer når vi tusentals människor för att stärka dem och deras handlingskraft vid kriser och olyckshändelser. Vi befinner oss närmare medborgarna än någonsin förr, ett tecken på att vi tar vårt förebyggande uppdrag på allvar.

EKONOMIN ÄR GOD och välskött och även detta år har vi ett överskott. Vi måste ändå fråga oss om medlen används på bästa sätt och vi kan framöver behöva prioritera mellan vad vi vill, och vad vi måste göra. Därför behöver vi pröva och ompröva arbetssätt och metoder för att hitta de bästa vägarna för att nå såväl våra nuvarande som framtida mål. Här är våra kompetenta medarbetare en viktig nyckel för att hitta lösningar.

NÄR VI NU lämnar över till en ny direktion vill vi slutligen önska RTÖG och den nya direktionen lycka till i arbetet framöver! Vi vill också tacka förbundsdirektören och alla medarbetare för att de lägger ett stort engagemang i sitt arbete och tillsammans utgör den räddningstjänst vi är så stolta över.

Mari Hultgren, ordförande

Håkan Liljeblad, vice ordförande

VI BEFINNER OSS NÄRMARE MEDBORGARNA ÄN NÅGONSIN FÖRR, ETT TECKEN PÅ ATT VI TAR VÅRT FÖREBYGGANDE UPPDRAG PÅ ALLVAR

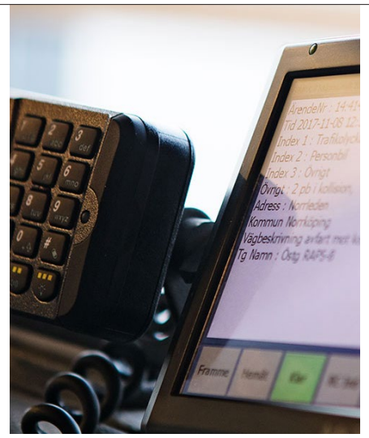

FÖRBUNDSDIREKTÖREN HAR ORDET

ÅRET SOM VISADE ATT ALLA VERKLIGEN BEHÖVS

2018 KOMMER BLI ett år som vi alla i räddningstjänstbranschen har ett särskilt förhållande till. Oavsett roll så påverkades alla medarbetare mer eller mindre av den varma sommaren och skogsbränderna i landet. Några släckte bränder i vår egen region medan andra hjälpte andra räddningstjänster i Sverige. Vissa såg till att fordon och material var i ordning innan, under och efter insatserna. Andra såg till att ersättningar till de som deltog i bränderna betalades ut. Och så vidare.

PÅ ETT SÄTT blir skogsbrandsommaren talande för vad som krävs för att en organisation ska fungera: människor med olika roller och uppgifter som snabbt kan ställa om. Och alla behövs. Men det krävs också prestigelös samverkan mellan räddningstjänstorganisationer. Den goda samverkan som fanns i länet under sommaren hoppas jag kommer att stå som förebild för framtiden, för vi behöver alla varandra.

MÅNGA ANDRA SAKER skedde under 2018 som också är värda att lyfta fram. Bland annat startade vi ett omfattande arbetsmiljöarbete som kommer sträcka sig flera år framöver. Stora delar av åtgärderna består av utbildningsinsatser och samtal, med syfte att skapa en arbetsplats som nu och framöver är fri från onödiga konflikter, trakasserier och kränkningar. Insatserna omfattar all anställd personal, och jag är mycket glad över att det har tagits emot så positivt, trots att ämnena utmanar en del invanda föreställningar. Jag ser att insatsernas syfte inte bara är att råda bot på brister utan också, eller framför allt, att förebygga uppkomsten av problem framöver. En god investering med andra ord.

2018 VAR OCKSÅ ännu ett år där vi fortsatte att utveckla vår deltidsverksamhet. Vi kunde stolt ta en ny räddningsstation i Skärblacka i bruk, och också starta upp byggandet av en i Ulrika. Vi startade dessutom ett nytt koncept för utbildning och övning för deltidspersonal, de så kallade Pulsdagarna, som var ett lika nytt som lyckat koncept. Och vi kommer fortsätta att utveckla verksamheten under 2019. En liten, men nog så viktig satsning, är att vi organisatoriskt nu samlar all deltidspersonal i en gemensam funktion och med en gemensam chef.

VERKSAMHETSMÄSSIGT och ekonomiskt är 2018 ytterligare ett år i raden där vi har bra måluppfyllelse och gott ekonomiskt resultat. Den varma sommaren till trots kan vi konstatera att 11 av 15 mål har uppfyllts och ekonomin fortsätter vara i balans. Detta hade inte varit möjligt utan alla medarbetares goda insatser och stöd från vår direktion.

NÄR VI BLICKAR FRAMÅT mot 2030 behöver vi spänna bågen ännu mer. Befolkningstillväxten och riskutvecklingen sker parallellt med en allt mer ansträngd offentlig ekonomi. Därför känns det bra att vi redan 2018 började arbeta med mål och strategier för 2030.

Jag ser fram emot 2019. Ett år med nya samarbeten och en massa utmaningar som väntar runt hörnet, utmaningar som vi ännu inte känner till. Jag känner dock ett stort lugn då det ligger i vår själ att kunna hantera hastigt uppkomna situationer.

Ulf Lago, förbundsdirektör

Sammanfattning av måluppfyllelse 2018

Säkrare miljöer nära vatten
Tillsyner och besök har skett på badplatser. Vi har deltagit i bygg- och planprocesser vid vattennära områden.

Ökat användande av skyddande utrustning i trafiken och på vatten
Informationskampanjer kring nykterhet och flytvästanvändning har genomförts. Vi har deltagit i olika arrangemang för att nå angelägna målgrupper.

Bättre kunskap om olycksrisker och hur man ska agera vid olyckor
Över 5 000 hembesök har genomförts och över 10 000 personer har utbildats. Ett samarbete har startat med skorstensfejarmästarna för kontroll av brandskyddet i villor.

Ökat skydd för människor med nedsatt förmåga
En interaktiv utbildningsfilm för hemtjänstpersonal har tagits fram. Arbetet med Individanpassat brandskydd i våra medlemskommuner har inte nått den nivå som vi hoppats på.

Bättre kunskap hos barn och ungdomar om grundläggande brand-, trafik- och vattensäkerhet
Alla elever i förskoleklass, årskurs 4, årskurs 7 och gymnasielever i årskurs 2 har erbjudits säkerhetsutbildningar. Deltagandet från skolorna har dock under året inte motsvarat tidigare år.

Ökat skydd mot bränder i skolmiljön
Tillsyn har riktats mot skolor. Räddningsinsatser som gjorts vid skolor har följts upp då behov funnits.

Bryta skadeförloppet snabbare
Ett projekt har genomförts i syfte att snabbare komma igång med skadeplatsarbetet vid bränder. Dessutom har utbildning i ”Hot och våld” genomförts.

Rädda mer värden
Utbildning mot skogsbrand och övning med släcksystem har skett. Ytterligare utbildning har skett i området ”Säkerhet på väg” i syfte att minska risken för att egen personal ska skadas. Kvalitetssäkringsövningar och insatsövningar mot farliga verksamheter har genomförts.

Bättre service
Händelserapporter kan i allt väsentligt lämnas ut efter 24 timmar efter en händelse och ifyllnadsgraden av händelserapporter kontrolleras regelbundet.

Minska utanförskapet
Ett arbete kring Människan Bakom Uniformen har startat upp.

En inkluderande arbetsplats
Alla heltidsanställda medarbetare har haft en utbildningsdag i området sexuella trakasserier, mobbning, kränkningar och härskartekniker. Chefer har fått ytterligare utbildning och chefens ansvar har förtydligats.

Det pedagogiska ledarskapet ska genomsyra verksamheten
Medarbetare har deltagit i Ledarskapsakademin och Medarbetarakademin. Arbetsledare har genomgått särskild ledarskapsutbildning. Alla chefer har haft enskilda samtal där vikten av ett pedagogiskt ledarskap betonas.

Ökat medarbetarskap
Nya lönekriterier har tagits fram där medarbetarskapets betydelse poängteras. Alla chefer har haft enskilda samtal där vikten av medarbetarnas inflytande betonas. Alla heltidsanställda har fått utbildning i hur man påverkar en arbetsplats processer.

Minska vår miljöpåverkan
Vi har ytterligare stärkt vår reglering av rutiner för skumanvändning. Successivt har etanoldrivna tjänstebilar bytts ut mot el-hybridbilar. Även ett utryckningsfordon är en el-hybridbil.

Öka medlemskommunernas säkerhetsarbete
Vi deltar i alla våra medlemskommuners eget säkerhetsarbete som en stödjande part.

Målet uppnått
Målet delvis uppnått

UPPDRAG OCH MÅL

NYA RISKER KRÄVER NY KUNSKAP

ALDRIG TIDIGARE har vi som människor haft tillgång till så mycket information och kunskap som vi har idag. Samtidigt blir det allt viktigare att vi som enskilda personer tar ett stort och eget ansvar i många frågor, däribland den egna tryggheten och säkerheten. I takt med denna utveckling har riskerna i vår värld förändrats, förändringar som påverkar vårt uppdrag som räddningstjänst både på kort och på lång sikt.

FÖR ATT MÖTA de nya riskerna och hoten, behöver vi som räddningstjänst höja vår egen kompetens både inom kända och nya områden. Det ställer andra krav på kompetenser och kunnande eftersom människor i samhället förväntar sig att deras räddningstjänst fortsätter stå för trygghet och lösningar på alla de plötsliga olyckor som kan inträffa. Ett förtroende som är oerhört viktigt för oss att upprätthålla.

UNDER ÅRET har vi därför fortsatt att ha ett nära samarbete med våra medlemskommuner i säkerhetsfrågor av olika slag. Ett område som vi jobbat allt mer med är det förändrade säkerhetsläget i Sverige och världen och de ändrade hotbilder som följer, såväl i samhället som mot oss som samhällsfunktion. Ett annat är klimatförändringarnas effekter i form av fler och större bränder, häftigare nederbörd och fler stormar.

KORT SAGT; vi fortsätter vara en räddningstjänst som anpassar oss efter samtidens alla olika risker risker så att vi alltid finns där när vi behövs. Både genom att bistå med kunskap och kunnande om risker, men också om olyckan ändå inträffar och vår hjälp behövs. Och det året runt, veckans alla dagar.

I KORTA DRAG ÄR FÖRBUNDETS UPPDRAG ATT:

- fullfölja medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor.
- fullgöra medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.
- fullgöra medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.
- fullgöra medlemskommunernas skyldigheter inom det civila försvaret.
- stödja och medverka i medlemskommunernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- i skälig omfattning biträda och stödja medlemskommunerna med sin specialkompetens.

MER PRECISERAT INNEBÄR DET ATT:

- vi ska vara pålitliga, uppfattas som trygghetsskapande och därigenom vara en god förebild. Arbetet ska vara olycksförebyggande där kvinnors och mäns respektive flickors och pojkars säkerhet står i centrum.
- medlemskommunernas ledningar och förvaltningar får det stöd och den service de behöver för att kunna driva sin verksamhet även under krisartade situationer och svårartade förhållanden.
- kunskapen och förmågan hos allmänheten om olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder, kontinuerligt ska öka.
- förbundet medverkar till att fler kommuner blir medlemmar.
- förbundets mål för ekonomi är att ha ett eget kapital som minst motsvarar fem procent av förbundets omsättning.

Nyckeltal

	2018	2017	2016	2015
Nettoomsättning (mkr)	**206**	191	192	173
Årets resultat (tkr)	**2 191**	18	557	1 284
Eget kapital (mkr)	**12,1**	10,0	9,9	9,4
Bokfört värde anläggningstillgångar (mkr)	**55**	59	66	47
Investeringsvolym (mkr)	**6,3**	4,2	30,6	15,2
Soliditet (procent)	**9,5**	7,6	7,1	9,5
Utbildningsintäkter i procent av totala intäkter	**16,3**	21,2	18,2	19,1
Sjukfrånvaro (procent)	**2,0**	1,7	2,9	2,0
Antal bostadsbränder	**127**	133	122	133
Antad döda i bostadsbränder	**1**	2	0	3
Antal utbildade	**10 279**	10 225	8 500	7 600
Antal hembesök	**5 242**	7 715	800	0
Antal utryckningar	**5 160**	4 962	5 138	4 581

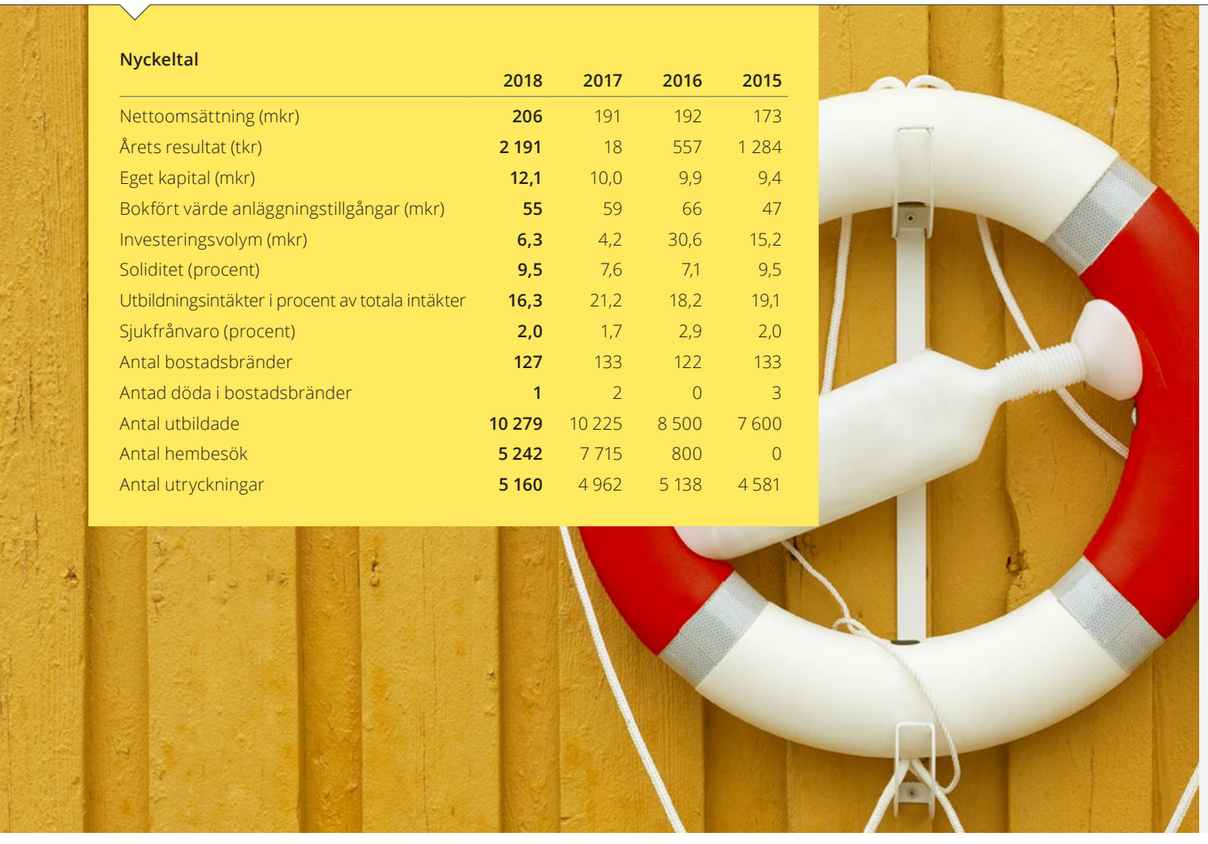

Via tre huvudprocesser förverkligas medlemskommunernas uppdrag och mål:

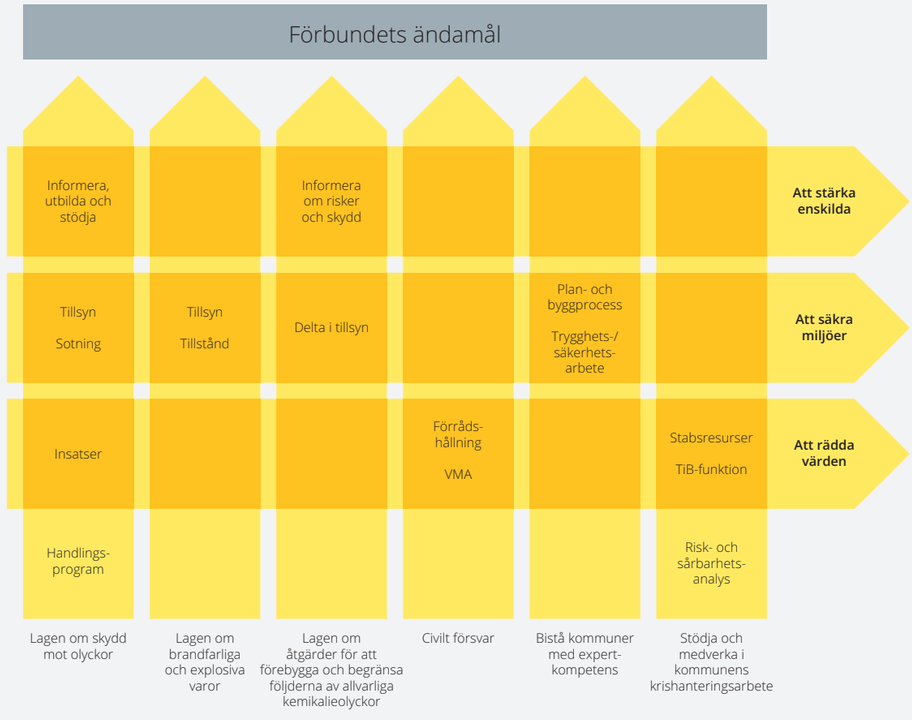

ATT STÄRKA ENSKILDA

KUNSKAP ÄR VÄGEN TILL TRYGGHET

ETT AV VÅRA HUVUDUPPDRAG är att öka människors egen kunskap och förmåga så att inga olyckor behöver inträffa och att de kan agera om olyckan ändå inträffar. Det här är ett uppdrag som vi ständigt jobbar med genom utbildningar, samarbeten, hembesök och informationskampanjer av olika slag.

I OCH MED den varma, och för många badvänliga, sommaren jobbade vi under försommaren och sommaren mycket med att påminna om drunkningsrisken i samband med mer tid vid bad och sjöar. Denna gång stod medelålders män främst i fokus eftersom de är den grupp som dessvärre drunknar i högre grad än andra. Inte allt för sällan i kombination med alkoholintag. Vi fortsatte även använda tidigare års framgångsrika kampanj som påminde om att alltid ha uppsikt över badande barn. En summering av sommaren är att en äldre man olyckligtvis drunknade.

SKA VI LYCKAS med att få fler att kunna ta och ansvara för den egna säkerheten behöver vi ha fler samarbeten. Idag samarbetar vi bland annat med lokala försäkringsbolag och bostadsföretag då vi har en gemensam strävan att inga bränder ska uppstå hos de boende.

Vi har under året även startat upp en ny samverkan med sotarna i våra kommuner i och med att sotarna får tillträde till villor på landsbygden vid sina brandskyddskontroller. Vid sina besök kontrollerar de att det finns fungerande brandvarnare i alla hem. Detsamma gäller vid våra egna hembesök som vi idag gör i Linköping och Norrköping. Med hjälp av samverkan med sotarna når vi idag en stor del av de boende i kommunerna och ökar brandsäkerheten och kunskapen kring ett brandsäkert hem.

ETT ANNAT ÄMNE som var aktuellt under sommaren var risken för bränder i skog och mark. Även här lade vi ner mycket arbete för att, tillsammans med länets kommuner och Länsstyrelsen, återkommande informera om den aktuella brandrisken. Trots den långa och extremt torra sommaren kan vi konstatera att vi lyckades hantera de bränder som uppstod, mycket tack vare alla uppmärksamma och förstående människor. Så snart eldningsförbudet var över låg dock grillröken tät igen.

SEDAN MÅNGA ÅR har vi en väl utvecklad skolutbildning inom olika säkerhetsområden. Med början i förskoleklass erbjuder vi våra kommuners skolor utbildning inom vatten-, brand- och trafiksäkerhet. Genom att tidigt och återkommande träffa barn och ungdomar ger vi dem värdefull kunskap för att de ska veta vilka olyckor de kan möta men framför allt hur de ska göra för att olyckorna inte ska inträffa och vad de gör om de ändå inträffar. Med hjälp av barnen och ungdomarna hoppas vi även nå föräldrar och vuxna kring barnen. Förutom i förskoleklass erbjuder vi skolorna utbildning i årskurs fyra, sju och andra året på gymnasiet. Ett erbjudande som dock fler skolor skulle behöva nappa på så att alla elever får ta del av denna livsviktiga kunskap.

VARJE ÅR UTBILDAR VI dessutom ett stort antal vuxna vid våra utbildningsanläggningar. Framför allt är det kommunernas och Region Östergötlands medarbetare som utbildas i första hjälpen och brandkunskap, men även privata företagare. Vi åker dessutom till pensionärs-, bostadsrätts-, och hyresgästföreningar och utbildar. Det här är en verksamhet som ständigt växer och under året utbildade vi inte mindre än 10 279 personer. Nytt rekord ännu en gång!

UTBILDNINGS-TIMMAR

33 179

ANTAL UTBILDADE VUXNA

10 279

> TROTS DEN LÅNGA OCH EXTREMT TORRA SOMMAREN KAN VI KONSTATERA ATT VI LYCKADES HANTERA DE BRÄNDER SOM UPPSTOD

ANTAL HEMBESÖK

5 242

ATT SÄKRA MILJÖER

VÅRT BIDRAG TILL EN SÄKER VARDAG

FÖR OSS inom räddningstjänsten är människors trygghet och säkerhet alltid prioriterad. En trygghet som ska finnas oavsett var människor rör sig och verkar. Ett arbete som är viktigt att vi utför på ett korrekt sätt, är därför de tillsyner vi gör vid verksamheter. Tillsyner som syftar till att det ska finnas säkra och trygga byggnader och verksamheter i våra kommuner.

OCH TRÄGEN VINNER. Under de senaste åren har införandet av en rättssäker tillsyn legat högt på vår lista. Detta har bidragit till en myndighetsutövning som är modern och än mer professionell. Vi har nu sett frukten av detta genom att flertalet av våra tillsyner lett till förelägganden vilka ibland blivit överklagade. Genom dessa överklaganden får vi fler klargöranden kring vad som är ett skäligt brandskydd. En fråga som ibland uppstår och som lagen inte alltid beskriver på ett distinkt sätt.

EFTER SOMMAREN utvecklade vi vårt samarbete med sotarentreprenörerna i förbundet. Detta samarbete innebär att sotarna genomför en kontroll av brandvarnare i samband med brandskyddskontrollerna i villor. Om brandvarnare saknas eller inte fungerar, monteras en ny upp. Vid besöket lämnas också kortfattad och koncis information om brandsäkerhet samt hur man eldar rätt i en eldstad. På detta sätt hoppas vi kunna komplettera arbetet med hembesök, som i dag görs av brandmän i flerbostadshus, för att bränderna hemma hos människor ska minska.

VI HAR ÄVEN fortsatt att hjälpa våra medlemskommuner i plan- och byggprocessen. Här har det under året märkts att antalet ärenden minskat vilket är en följd av en något lugnare byggmarknad. Detta står i skarp kontrast till det byggtryck som funnits under de senaste åren. Också arbetet med Ostlänken fortgår, även om vi haft tillfälligt mindre arbete i detta projekt.

UNDER ÅRET har vi haft en strid ström av tillståndsansökningar gällande brandfarliga och explosiva varor beroende på att många ansökningar behöver förnyas. För att underlätta för dem som ansvarar för anläggningarna så samplanerar vi denna tillsyn så långt det är möjligt med den som görs utifrån lagen om skydd mot olyckor.

ETT ARBETE SOM däremot inte har gått framåt riktigt som vi önskat, är vårt arbete för ett bra brandskydd hos dem som ofta behöver det mest, de funktionsnedsatta och särskilt utsatta människorna. De resurser vi har lagt på detta viktiga arbete har inte kunnat mötas upp hos alla våra medlemskommuner. Vår förhoppning är ändå att det vi har gjort så här långt har ökat insikten om riskerna för denna grupp människor och höjt medvetenheten kring hur de kan få en säkrare tillvaro.

FÖR ATT FÅ NER antalet onödiga automatlarm har vi under 2018 förberett förändringar av våra avgifter för automatlarmsanläggningarna och de utryckningar som i många fall är vanliga. Den nya avgiften trädde i kraft 1 januari 2019 och höjningen av avgifterna kommer finansiera en ökad service till anläggningarna.

Med vår höjda service hoppas vi kunna hjälpa anläggningarna så att de får ner antalet onödiga larm. Det kommer både bespara verksamheterna kostnader i form av minskade produktionsbortfall och innebära att vi kan lägga våra resurser där de behövs bättre.

GENOM DESSA ÖVERKLAGANDEN FÅR VI FLER KLARGÖRANDEN KRING VAD SOM ÄR ETT SKÄLIGT BRANDSKYDD

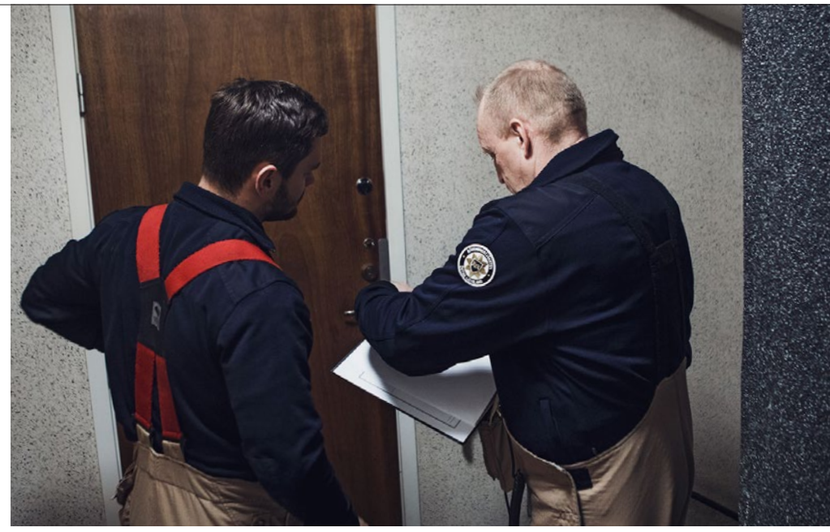

ANTAL ONÖDIGA AUTOMATLARM

1841

ATT RÄDDA VÄRDEN

DAGENS RÄDDNINGSTJÄNST KRÄVER SAMVERKAN

EN STOR DEL av vår verksamhet handlar om att se till att inga olyckor inträffar. När de ändå gör det finns vi alltid där för att rädda både människor och egendom. Vi är idag en av landets största räddningstjänster och ligger inom många områden långt fram i vårt kunnande och vår taktik.

VÅR STORLEK är en styrka när det kommer till att kunna hantera stora och komplexa händelser. Det fick vi bland annat kvitto på efter sommarens stora skogsbränder i Mellansverige där vi hjälpte andra räddningstjänster under ett antal veckor, både operativt och ledningsmässigt samt lokalt, regionalt och nationellt. Tillsammans med Jönköpings och Kalmar län bidrog vi till resursförstärkning under brändernas mest intensiva veckor. Våra medarbetare har fått mycket beröm för såväl sitt praktiska kunnande som sitt stora engagemang.

UNDER ÅRET kontaktade Västra Sörmlands räddningstjänst, VSR, oss för ett samarbete kring bakre ledning, det vill säga stöd och samarbete för ledning under insatser. Sedan ett par år har vi en samverkan med Räddningstjänsten Motala-Vadstena. Dessa samarbeten ligger helt i linje med vad nationella utredningar pekar på är nödvändigt för att svensk räddningstjänst ska kunna klara större och mer komplexa insatser. Små räddningstjänster har inte resurserna att hantera långvariga och krävande insatser i form av skogsbränder och kemikalieolyckor. Samverkan är nödvändig för att invånarna ska kunna garanteras hjälp och trygghet. Från april 2019 kommer VSR:s insatser att ledas från vår räddningscentral.

EN EFFEKT AV sommarens omfattande torka och bränder, är att vi påbörjat en utveckling av vår egen kompetens, utrustning och materiel för att kunna hantera skogsbränder ännu bättre. Kunskap och förmåga som sannolikt kommer behövas än mer beroende på klimatförändringarna och de väder-effekter som blir allt mer vanliga och vidsträckta. Under året har vi även hanterat ett antal omfattande garage-, bostads- och vindsbränder. Händelser som, i och med nya metoder vid uppstarten av insatser vid bränder, trots allt fick förhållandevis begränsad påverkan för de drabbade.

UNDER HÖSTEN genomförde vi våra första sammanhållna utbildningsdagar för vår deltidspersonal, Puls-dagarna. Under dessa dagar övade medarbetare från olika stationer tillsammans. Tidigare har varje station främst övat för sig. Genom att nu få träffa fler kollegor kunde mycket kunskap och erfarenhet utbytas. Vi säkerställer även att alla får samma kunskap och använder samma taktik. Dagarna var mycket uppskattade av såväl deltagare som utbildare som även fick möjligheten att tillsammans utveckla arbetet ännu mer.

I SLUTET PÅ ÅRET bytte vi verksamhetssystem efter att ha haft samma under många år. Genom detta byte använder hela Räddningstjänstsverige samma system. Byten av detta slag innebär en stor omställning och många medarbetare har gjort stora insatser både inför bytet och efter.

UTVECKLINGEN AV samarbete fortsätter både inom länet och över länsgränserna. Vi har idag dialog med både andra kommuner, räddningstjänster och länsstyrelser om hur vi tillsammans fortsätter arbeta för mer fördjupad samverkan. Olyckorna bryr sig inte om några gränser i form av län eller kommuner. Genom ännu mer gränsöverskridande samverkan kommer vi fortsätta rädda liv och värden, oavsett vem som drabbas eller var.

VI HAR IDAG DIALOG MED BÅDE ANDRA KOMMUNER, RÄDDNINGSTJÄNSTER OCH LÄNSSTYRELSER OM HUR VI TILLSAMMANS FORTSÄTTER ARBETA FÖR MER FÖRDJUPAD SAMVERKAN

MEDARBETARE

FORTSATT STARKT FOKUS PÅ VÅR ARBETSMILJÖ

I VARJE VERKSAMHET har den yttersta ledaren en viktig roll. Det var därför med spänning vi följde rekryteringen av en ny förbundsdirektör i början på året. Efter en noggrann process fick vi så i mars resultatet. Personen visade sig bli för oss en välbekant person då han under flera år varit biträdande förbundsdirektör.

ÅRET STARTADE MED ett fortsatt fokus på arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Efter ett par års idogt arbete med vår arbetsmiljö, som bland annat inneburit en genomgripande analys, fattade vår direktion i början av året beslut om ett intensifierat arbete. Detta arbete sammanfattades i en rapport med fyra tydliga punkter:

- Vi skulle vidta åtgärder för styrning och ledning av förbundet i enlighet med rapportens intentioner.
- Vi skulle skapa ett system för kompentensutveckling samt rutiner för att upprätthålla kompetens om arbetsrätt. Det innebar att genomföra de utbildningsinsatser som krävdes och att stärka rutiner för utbildning om arbetslivets uppdragsfokus, spelregler och olika roller.
- Vi skulle inrätta en aktiv nolltolerans mot kränkningar, trakasserier och mobbning. Ett program skulle skapas som aktivt förebygger och motarbetar alla former av sådana beteenden.
- Vi skulle återkomma med en plan för genomförande, uppföljning och återrapportering av ovanstående.

FÖR ATT KUNNA genomföra delar av detta arbete anlitade vi extern hjälp som bland annat skräddarsydde en utbildning i arbetsrätt som hölls under hösten för alla heltidsanställda medarbetare. För att säkerställa en relevant utbildning var fackliga parter först ut med att få utbildningen. Under våren 2019 kommer alla deltidsanställda att få en liknande utbildning.

I OKTOBER fick även all heltidspersonal en tankeväckande och uppskattad föreläsning. En värdegrundskonsult höll då i våra medarbetardagar som handlade om aktiv nolltolerans mot kränkningar, trakasserier och mobbning. Samtidigt har vi, för att stärka chefs- och ledarskapet, givit våra chefer fortsatt utbildning kring arbetsmiljöfrågor och arbetsrätt.

BAKGRUNDEN TILL DE utbildningar vi genomfört är tidigare diskussioner och olika syn på samspelet mellan arbetsgivare och arbetstagare. Syftet med utbildningarna har varit att ge medarbetare en bredare bild av hur samspelet mellan arbetsgivare och arbetstagare fungerar ur ett arbetsrättsligt perspektiv. Det finns olika roller i vår organisation där vi har olika uppgifter. Genom utbildning har vi förtydligat roller och ansvar så att alla vet vem som utför vilka uppgifter, vilket ansvar man som medarbetare har och vilka möjligheter man har att påverka på arbetsplatsen.

REKRYTERING FORTSÄTTER vara en utmaning för de flesta branscher, så också för oss. Vi har för att profilera oss deltagit vid arbetsmarknadsdagar, besökt brandmannautbildningen och genomfört särskilda ”prova på-dagar” för kvinnor. De sistnämnda ledde till ett gott resultat: under höstens utbildning för nya deltidsbrandmän var sju av tolv deltagare kvinnor, kvinnor som nu arbetar hos oss. Detta är en historisk fördelning som vi hoppas kommer hålla i sig så att vi kan fortsätta leverera en räddningstjänst som både förhindrar och hanterar olyckor.

Antal anställda vid utgången av 2018 (2017 års siffror inom parentes).

	Män		Kvinnor		Totalt	
Tillsvidareanställda	184	(188)	32	(28)	**216**	**(216)**
Deltidsbrandmän	185	(176)	20	(15)	**205**	**(191)**
Summa anställda	**369**	(364)	**52**	(43)	**421**	**(407)**
Brandvärn	37	(43)	10	(10)	**47**	**(53)**

GENOM UTBILDNING HAR VI FÖRTYDLIGAT ROLLER OCH ANSVAR SÅ ATT ALLA VET VEM SOM UTFÖR VILKA UPPGIFTER

De anställdas totala sjukfrånvaro under 2018. (2017 års siffror inom parentes).

Sjukfrånvaro Procent av ordinarie arbetstid	Män		Kvinnor		Totalt	
0–29 år	1,02	(1,83)	0,0	(0,27)	0,89	(1,62)
30–49 år	1,99	(2,01)	1,23	(0,92)	1,88	(1,86)
50 – år	2,81	(1,72)	0,81	(1,13)	2,54	(1,66)
Samtliga åldersgrupper	**2,16**	**(1,89)**	**0,9**	**(0,90)**	**2,0**	**(1,77)**
Varav långtidssjukskrivna	52,6	(40,3)	0	(0)	49,0	(37,7)

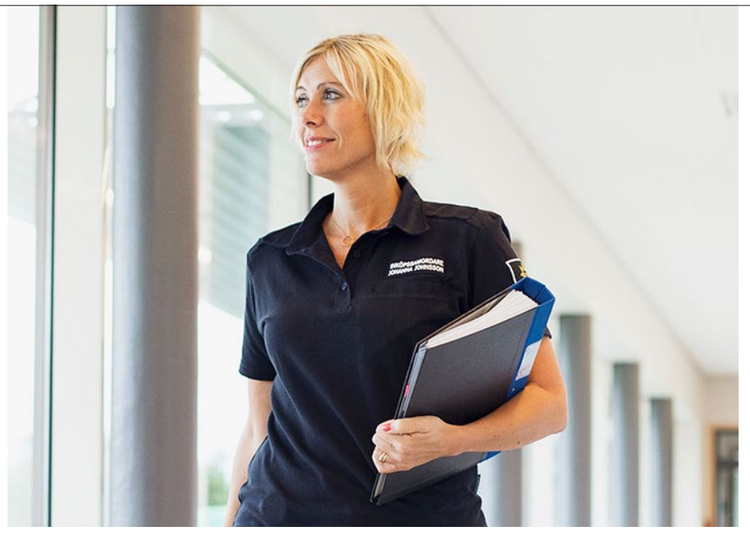

EKONOMISK REDOVISNING 2018

SKOGSBRÄNDER LEDDE TILL ÖVERSKOTT

2018 HAR VARIT ett speciellt år för oss, främst med tanke på de omfattande insatser vi bidrog med vid sommarens stora skogsbränder i Mellansverige. Effekterna av det avspeglas i den ekonomiska uppföljningen genom högre personalkostnader och högre externa intäkter än vad som var budgeterat. Vi har fått full kompensation för de högre personalkostnader som våra insatser medförde och därtill kompensation för förslitning på det material i form av fordon och utrustning som användes under insatserna. Konsekvenserna av förslitningen får dock inte omedelbar kostnadseffekt utan kommer att innebära framtida ökade underhållskostnader och med stor sannolikhet även förkortad livslängd. Intäkterna som kompensationen utgör måste dock bokföras under innevarande år vilket bidrar till det överskott som resultaträkningen visar för 2018.

RESULTATET har också påverkats positivt genom att kapitalkostnaderna, det vill säga avskrivningar och räntor, blev lägre än budgeterat till följd av att flera investeringar senarelagts.

ÄVEN VAKANSER i personalleden har lett till lägre kostnader genom att ett antal lediga tjänster inte har återbesatts, vilket i sin tur haft grund i de förestående organisationsjusteringarna som genomförts med start 2019.

INTÄKTERNA FRÅN MEDLEMSBIDRAGEN blev i likhet med tidigare år högre än budgeterat och har sin grund i ökade avsättningar för särskild avtalspension för heltidsanställd, utryckande personal. Dessa avtalspensioner finansieras, utöver det grundläggande medlemsbidraget, genom de kommuner där berörd personal verkar, vilket är Linköpings och Norrköpings kommuner. Dessa kommuner ersätter förbundet i samband med att pensionerna utbetalas och i avvaktan på det bokförs och redovisas de som långfristiga fordringar.

UNDER ÅRET trädde ett nytt avtal för deltidspersonal i kraft och effekterna av det blev att kostnaderna blev högre än förväntat och överskred budgeten med närmare två mnkr, vilket motsvarar cirka sju procent.

INTÄKTERNA blev tillsammans cirka 9,7 mnkr högre än budgeterat och motsvarande siffra för kostnaderna blev cirka 8,0 mnkr. Resultatet blev därmed cirka 1,7 mnkr högre än budget och slutade på cirka 2,2 mnkr (0,0 mnkr).

GENOMFÖRDA INVESTERINGAR stannade på cirka 6,3 mnkr (4,2 mnkr). Budgeterade investeringar var 8,2 mnkr.

DET EGNA KAPITALET ökade till 12,1 mnkr och soliditeten steg från 7,6 procent till 9,5 procent.

KASSAFLÖDESANALYSEN bekräftar som tidigare år att likviditetspåverkan är obefintlig, beroende på att verksamheten huvudsakligen finansieras via den checkkredit som vi förfogar över via Norrköpings kommuns internbank.

FÖRBUNDSDIREKTIONENS övergripande mål för att säkerställa god ekonomisk hushållning är:

1. att sträva mot ett eget kapital på minst fem procent av den totala nettoomsättningen
2. att investeringsnivån över tid inte ska överskrida tio mnkr per år

EFTER 2018 ÅRS UTGÅNG utgör det egna kapitalet 6,4 procent av nettoomsättningen och investeringsvolymen sedan förbundets bildande landar på exakt tio mnkr per år. Värt att notera är då att investeringarna 2016 uppgick till över 30 mnkr, innefattande bland annat fyra nya så kallade släckfordon till en kostnad av cirka fem mnkr per styck. Årets resultat tillsammans med tidigare års överskott visar att Räddningstjänsten Östra Götaland uppfyller kommunallagens krav på ekonomisk balans och våra egna mål för god ekonomisk hushållning.

Femårsöversikt Räkenskapssammandrag (Tkr)

RESULTATRÄKNING	2018	2017	2016	2015	2014
Externa intäkter	**26 912**	22 580	23 353	20 840	19 963
Medlemsbidrag	**192 523**	191 685	193 458	174 691	157 609
Personalkostnader	**-159 653**	-156 850	-160 219	-138 730	-131 846
Övriga driftskostnader	**-46 536**	-45 312	-44 365	-45 961	-37 758
Avskrivningar	**-10 595**	-11 422	-11 136	-9 158	-7 447
Finansiellt netto	**-460**	-663	-534	-398	-362
Årets resultat	**2 191**	**18**	**557**	**1 284**	**159**
BALANSRÄKNING					
Materiella anläggningstillgångar	**54 894**	59 284	66 498	47 055	36 001
Omsättningstillgångar	**23 034**	25 809	30 968	21 396	22 346
Långfristiga fordringar	**49 334**	46 719	42 093	30 728	34 405
Summa tillgångar	**127 262**	**131 812**	**139 559**	**99 179**	**92 752**
Eget kapital	**12 145**	9 953	9 935	9 378	7 106
Avsättningar	**49 334**	46 719	42 093	30 728	34 405
Långfristiga skulder	**200**	200	200	200	150
Kortfristiga skulder	**65 583**	74 940	87 331	58 873	51 091
Summa eget kapital och skulder	**127 262**	**131 812**	**139 559**	**99 179**	**92 752**

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	Utfall 2018	Utfall 2017	Budget 2018
Verksamhetens externa intäkter	1	26 912	22 580	22 293
Verksamhetens kostnader	2	-206 189	-202 162	-196 754
Avskrivningar	3	-10 595	-11 422	-11 595
Summa verksamhetens nettokostnader		**-189 872**	**-191 004**	**-186 056**
Medlemsbidrag	4	192 523	191 685	187 417
Resultat före finansiella poster		**2 652**	**681**	**1 361**
Finansiella intäkter		5	0	0
Finansiella kostnader	5	-465	-663	-857
Resultat före extraordinära poster		**2 191**	**18**	**504**
Årets resultat		**2 191**	**18**	**504**

BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	3	54 894	59 284
Summa materiella anläggningstillgångar		**54 894**	**59 284**
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	8	49 334	46 719
Summa finansiella anläggningstillgångar		**49 334**	**49 719**
Summa anläggningstillgångar		**104 228**	**106 003**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	6	23 032	25 807
Kassa och bank		2	2
Summa omsättningstillgångar		**23 034**	**25 809**
Summa tillgångar		**127 262**	**131 812**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		9 953	9 935
Årets resultat		2 191	18
Summa eget kapital	7	**12 144**	**9 953**
Avsättningar			
Avsättningar för särskild avtalspension	8	49 334	46 719
Summa avsättningar		**49 334**	**46 719**
Skulder			
Långfristiga skulder		200	200
Kortfristiga skulder	9	65 584	74 940
Summa skulder		**65 784**	**75 140**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**127 262**	**131 812**
Ansvarsförbindelser och pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar och skulder		0	0
Kapital i överskottsfond hos KPA Pension			416
Kapital i överskottsfond hos Skandia Liv		119	17

KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	Not	2018	2017
Tillförda medel			
Resultat efter finansiella poster		2 191	18
Justering för av- och nedskrivningar	3	10 595	11 422
Ökning/minskning avsättningar	8	2 615	4 626
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**15 402**	**16 066**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	6	2 775	5 154
Ökning/minskning kortfristiga skulder	9	-9 357	-12 391
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**8 820**	**8 829**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	3	-6 264	-4 208
Justering för effekt av utrangeringar	3	59	0
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	8	-2 615	-4 626
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-8 820**	**-8 834**
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning av långfristiga skulder		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0**	**0**
Årets kassaflöde		**0**	**-5**
Likvida medel vid årets början		2	7
Likvida medel vid årets slut		2	2
Förändring av likvida medel		**0**	**-5**

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad enligt kommunallagen, lag om kommunal redovisning och i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Fordon, inventarier och fastighetsanläggningar med minst tre års ekonomisk livslängd och ett anskaffningsvärde på minst 1,5 prisbasbelopp redovisas som materiella anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Förbundet tillämpar komponentavskrivning. Avskrivningarna för varje enskild delinvestering påbörjas månaden efter anskaffningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Markanläggningar	20 år
Fastighetsanläggningar	5–10 år
Fordon	8–15 år
Övrigt räddningstjänstmaterial	5–10 år
Inventarier	3–10 år
IT-utrustning	3 år

FORDRINGAR
Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

AVSÄTTNINGAR
Under avsättningar redovisas pensionsskuldsökningen för den del av utryckningspersonalen som har rätt till särskild avtalspension, vilket endast berör personal från Norrköpings och Linköpings kommuner.

Pensionsrätten inarbetas löpande och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör. Beräkningarna har skett enligt ”Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld – RIPS 17” utarbetat av Sveriges kommuner och landsting. Vid beräkning av särskild avtalspension har en genomsnittlig pensionsålder på 60 år använts. De personer som kan få särskild avtalspension i förbundet har dock rätt att ta ut pensionen från 58 års ålder. Historiskt har pensionsåldern varit högre än 58 år. Förändring av skulden redovisas i resultaträkningen.

Upparbetad pensionsrätt för personal som vid förbundsbildningen 2010-01-01 övergick till anställning i Räddningstjänsten Östra Götaland redovisas och bekostas av respektive medlemskommun.

LEASINGAVTAL
Samtliga leasingavtal där förbundet är leastagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

NOTER

	2018	2017
NOT 1 VERKSAMHETENS EXTERNA INTÄKTER		
Utbildning	4 375	4 781
Felaktiga automatlarm	8 178	8 396
Avtal, räddningstjänst, IVPA (I Väntan På Ambulans)	7 087	7 033
Övrig försäljning	1 872	2 031
Övriga bidrag	847	339
Ersättning för insatser vid sommarens bränder 2018	4 553	0
Summa	**26 912**	**22 580**
NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Köpta tjänster	13 359	14 499
Personalkostnader	159 653	156 850
Övriga kostnader	33 177	30 813
Summa	**206 189**	**202 162**
NOT 3 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Ingående anskaffningsvärde	124 705	120 497
Investeringar under året	6 264	4 208
Utrangerat under året	-4 502	0
Utgående anskaffningsvärde	126 467	124 705
Ingående ackumulerade avskrivningar	-65 421	-53 999
Årets avskrivningar	-10 595	-11 422
Avskrivningar hänförliga till utrangeringar	4 443	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-71 573	-65 421
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	**54 894**	**59 284**
Specifikation per anläggningsslag		
Byggnadsanläggningar	671	820
Inventarier	9 021	8 185
Fordon	45 202	50 279
Summa	**54 894**	**59 284**

	2018	2017
NOT 4 MEDLEMSBIDRAG		
Grundläggande medlemsbidrag		
Linköpings kommun	88 370	86 946
Norrköpings kommun	79 068	77 807
Söderköpings kommun	9 175	9 085
Valdemarsviks kommun	6 284	6 243
Åtvidabergs kommun	7 011	6 978
Summa grundläggande medlemsbidrag	**189 908**	**187 059**
Förändring av upplupna medlemsbidrag för SAP-R-kostnader		
Linköpings kommun	1 381	2 438
Norrköpings kommun	1 234	2 188
Summa	**192 523**	**191 685**
NOT 5 FINANSIELLA KOSTNADER		
Bankavgifter	6	7
Räntekostnader	459	656
Summa	**465**	**663**
NOT 6 KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
Kundfordringar	19 011	18 607
Ingående moms skattefri verksamhet	1 462	1 806
Momsfordran förvärvade inventarier	0	38
Diverse kortfristiga fordringar	0	230
Förutbetalda kostnader	2 289	4 047
Upplupna intäkter	270	1 079
Summa	**23 032**	**25 807**

	2018	2017
NOT 7 EGET KAPITAL		
Ingående balans	9 953	9 935
Årets resultat	2 191	18
Utgående balans	**12 144**	**9 953**
NOT 8 AVSÄTTNINGAR FÖR SÄRSKILD AVTALSPENSION		
Ingående avsättning	46 719	42 093
Pensionsutbetalningar	-2 196	-2 007
Nyintjänad pension inkl ränte- och basbeloppsuppräkningar	3 872	5 338
Förändring av löneskatt	939	1 295
Utgående avsättning	49 334	46 719
NOT 9 KORTFRISTIGA SKULDER		
Utnyttjad checkräkningskredit	18 038	26 538
Leverantörsskulder	7 471	6 292
Utgående moms	528	731
Personalens skatt och arbetsgivaravgifter	5 236	5 235
Upplupna semesterlöner	8 338	8 106
Upplupen kompledighetsskuld	491	450
Upplupen pensionskostnad	4 618	5 137
Upplupen särskild löneskatt	3 498	3 231
Övriga upplupna kostnader	823	2 188
Förutbetalda intäkter	16 543	17 032
Summa	**65 584**	**74 940**

Förbundet innehar en checkräkningskredit med en limit på 75 miljoner kronor hos Internbanken, Norrköpings kommun. Inga panter eller ansvarsförbindelser är ställda för krediten.

FÖRBUNDSDIREKTIONEN 2018

FÖRBUNDSDIREKTIONEN FÖR KOMMUNALFÖRBUNDET RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND TILLSAMMANS MED FÖRBUNDSDIREKTÖREN AVLÄMNAR DENNA ÅRSREDOVISNING.

FÖRBUNDSDIREKTION
Mari Hultgren (S) Linköping, ordförande
Håkan Liljeblad (S) Norrköping, vice ordförande
Christer Frey (M) Norrköping
Rutger Starwing (M) Linköping
Kenneth Johansson (S) Söderköping
Bertil Eklund (NB) Valdemarsvik
Thomas Lidberg (S) Åtvidaberg

FÖRBUNDSDIREKTIONENS ERSÄTTARE
Lars-Olof Johansson (C) Norrköping
Kerstin Nordenberg (M) Norrköping
Tommy Vaske (MP) Linköping
Yvonne de Martin (C) Linköping
Anna Nilsson (M) Valdemarsvik
Bengt Wastesson (KD) Söderköping
Bo Hasselblad (M) Åtvidaberg

Kenneth Johansson (S), Anna Nilsson (M), Bengt Wastesson (KD), Christer Frey (M), Bo Hasselblad (M), Håkan Liljeblad (S), Yvonne de Martin (C), Lars-Olof Johansson (C), Rutger Starwing (M), Kerstin Nordenberg (M), Thomas Lidberg (S), Tommy Vaske (MP), Mari Hultgren (S), Bertil Eklund (NB).

REVISIONSBERÄTTELSE 2018

TILL: KOMMUNALFÖRBUNDET RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND, NORRKÖPINGS KOMMUNFULLMÄKTIGE, LINKÖPINGS KOMMUNFULLMÄKTIGE ÅTVIDABERGS KOMMUNFULLMÄKTIGE, SÖDERKÖPINGS KOMMUNFULLMÄKTIGE OCH VALDEMARSVIKS KOMMUNFULLMÄKTIGE.

VI, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2758) av dess direktion.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

VI BEDÖMER sammantaget att förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

VI BEDÖMER att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

VI BEDÖMER att direktionens interna kontroll är tillräcklig.

VI BEDÖMER att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som styrelsen uppställt.

VI TILLSTYRKER, att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.
Norrköping den 22 mars 2019

Tommy Svensson
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Ann-Cathrine Hjerdt
Förtroendevald revisor utsedd
av Linköpings kommun

Göran Ekdahl
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Birgitta Johansson
Förtroendevald revisor
utsedd av Linköpings kommun

WWW.RTOG.SE FACEBOOK.COM/RTOG INSTAGRAM.COM/RADDNINGSTJANSTENOSTRAGOTALAND

Räddningstjänsten
Östra Götaland

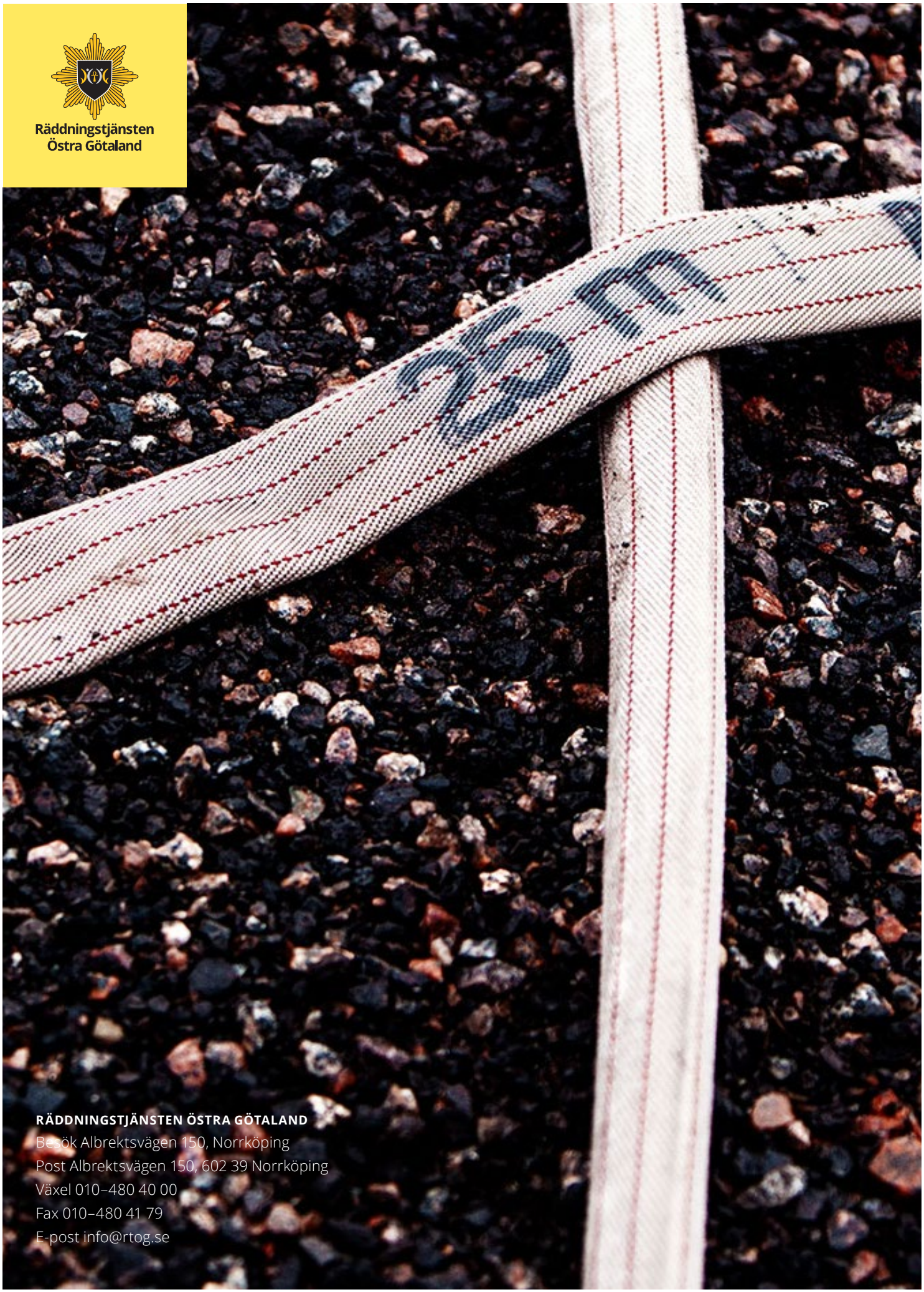

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND
Besök Albrektsvägen 150, Norrköping
Post Albrektsvägen 150, 602 39 Norrköping
Växel 010–480 40 00
Fax 010–480 41 79
E-post info@rtog.se